

KABDEBÓ TAMÁS (1934) Maynooth (Írország)

KABDEBÓ TAMÁS

Lénárd Sándorról

A Bécsi Naplóban megjelent 2015-ös cikkekre reagálok. Személyesen „ismertem” Lénárd Sándort; 1969 karácsonyán Landy Dezső São Paoló-i könyvkereskedésében találkoztunk. Akkoriban a guyanai egyetemi könyvtár vezetője voltam, Georgetownból repültünk le – riói átszállással – São Paolóba, ahol feleségem rokonai laktak.

Landy Dezső jól ismerte korábbi írásaimat, bankettet rendezett nekem. Másnap elvitt hétszobás könyvüzletének egyik helyiségébe, ahol Lénárd egy enciklopédiát lapozgatott. Bemutatott mint szépreményű magyar író. Lénárd a nevé motyogta, kezét nem nyújtott nekem. Pár percig voltam ott Landyval. Kérdéseket tettünk föl Lénárdnak, aki egy-egy szóval felelt, feltehetően zavartuk köreit.

Ellépkedve onnan Landy elmondta, hogy a Lénárd által latinra fordított *Micimackó* Landy-kiadás volt. Kétszáz példányban jelent meg. Ez volt tehát a későbbi világsiker gyökere. Itt kezdett aztán Lénárd latinul levelezni Robert Gravesszel, akitől én is kaptam egy goromba levelet. Olvastam Lénárd Sándor másik két nagyszerű könyvét is. A *Völgy a világ vé-*

gén című klasszikust és a *Római konyhát*, amelyben szakácsként mutatkozott be.

Akkoriban egy római grófnő volt a kedvese. Kifűnően orgonált, a kedvence Bach volt, a linzi dómban elmesélték nekem, mikor ott jártam, milyen gyönyörűen zenélt. Brazíliában megnyerte a „Lascia o radoppia” helyi nagydíját, mert többet tudott Bachról, mint a kérdező. Nyereségéből vette dél-brazíliai birtokát, ahol főleg patikuskodott. Nem tudom, volt-e érvényes orvosi diplomája.

Lénárd Szerb Klárral való kapcsolatáról az öregedőben is csinos és okos hölgytől tudok, aki egy emelettel alattunk lakott a Madách úton. Szerb Antal halála után Klárinak egyéb kapcsolatai is voltak, fia is született.

Ha azt mondanám, Lénárd Sándor mogorva ember volt, valószínűleg nem lenne igazam, mert kedves is tudott lenni, előadni is jól tudott, Amerikában volt vendégtanár. Lénárd mindenképpen zseniális ember volt. Rá is illik a „reneszánsz ember” kifejezés, akár több más magyarra, mint például Ferdinandy Mihályra, Határ Győzőre és Cs. Szabó Lászlóra is.

THIMÁR ATTILA (1969) Budapest

THIMÁR ATTILA

Holmi 9.

Túl mézeskalácson

Karácsonyra kaptam egy pompás ajándékot, *A hobbit* című filmpozszt részeit DVD-n, ezért a nappali kimerítő étkezések után az éjjeleket is izgalmas kalandok dúsitották: Középföldén. Tolkien különleges világa korábban is mindig elvarázsolta, akárhányszor újraolvastam műveit. Sok tanulsága van az újraolvasásoknak, és annak is, ahogy regényeit Peter Jackson megfilmesítette. Amennyire átfogó, teljes körű lelkesedés fogadta *A Gyűrűk urát*, Oscar-díjat is érdemelt, addig *A hobbit* filmet korántsem övezte ekkora elismerés. Kritikusai többnyire azt bírálták, hogy míg az 1200 oldalas nagy-

regényből (a 20. század egyetlen nagyeposzából) könnyen lehetett háromszor három és fél órás filmet készíteni, addig a kisebb terjedelmű, 250 oldalas meseregény nem ad elég alapanyagot egy tízórányi film elkészítéséhez. *A hobbitot* meg nézve rájöttem, érdemes újra eltöprengenünk az adaptáció, a „filmre vivés” művészi, technikai kérdésein. Már csak azért is, mert míg az 1930-as, 1940-es években az irodalmi műveltség dominánsabb szerepben volt, addig az 1970-es, 1980-as évekre ez kiegyenlítődött, a 21. századra már egyértelműen a film vette át a vezető szerepet. Eljött